

Відкрите звернення Асоціації правників України щодо ситуації у судовій системі України

Асоціація правників України як провідна правнича спільнота, метою якої є впровадження принципу верховенства права і розвиток юридичної професії, вимушена звернути увагу на критичну ситуацію у судовій системі України.

Заблоковані процедура добору суддів та конкурс до Вищого суду з питань інтелектуальної власності через припинення повноважень членів ВККСУ, нестача суддівських кадрів, проблеми із матеріально-технічним забезпеченням судів, намагання влади обмежити суддівську винагороду і втручатися у діяльність суддів, а також останні події, у тому числі, окремі рішення самих судів свідчать про комплексну і глибоку кризу у правосудді.

Вихід із кризового стану – завершення судової реформи.

Досвід підготовки владою законопроектів без залучення широкої професійної спільноти і громадянського суспільства продемонстрував свою неефективність. Окремі положення Закону № 193-IX (загальновідомого як законопроект № 1008) визнано неконституційними. Законопроект № 3711, що знаходиться на розгляді у парламенті, лише консервує існуючу ситуацію у судовій системі. Запропонована Офісом простих рішень і результатів концепція судової реформи суперечить Конституції України і є неефективною для покращення судоустрою.

Асоціація правників України закликає Президента України та Комітет Верховної Ради України з питань правової політики терміново завершити судову реформу.

Переконані, що для цього необхідно:

- 1) відновити роботу і повністю оновити склад Комісії з питань правової реформи у новому форматі з широким долученням правничої спільноти (судді, адвокати, вчені, громадські діячі);
- 2) врахувати досвід судової реформи попередніх років, зокрема, ефективність конкурсних процедур на прикладі Верховного Суду;
- 3) підготувати комплексний законопроект, який забезпечить:
 - прозорий і оперативний добір суддів;
 - високий рівень доброчесності суддів, членів ВРП та ВККСУ;
 - дієві гарантії незалежності суддів, у тому числі, їхнє матеріальне забезпечення, а також невтручання у здійснення правосуддя зі сторони держави і третіх осіб;
 - безпеку суду та судді;
 - повноцінне запровадження електронного судочинства;
 - дієвий і збалансований громадський контроль процесу добору суддів;
 - ефективність дисциплінарних процедур, що забезпечить високий рівень професіоналізму та етики суддівського корпусу.

Асоціація правників України наголошує, що зволікання лише погіршує становище і виражає готовність фахово долучитися до негайного напрацювання законодавчих змін для подолання кризового стану судової системи.